

Raadsvoorstel

Agendanr. :
Reg.nr. : 3449676
B&W verg. : 5 november 2013
Commissie :

Onderwerp: Omzetting lidmaatschap Schoonmaak Coöperatie

Cie_verg. : 25 november 2013
Raadsverg. : 10 december 2013

1) Status

Dit voorstel heeft betrekking op het uitoefenen van de collegebevoegdheden zoals gedefinieerd in artikel 160 van de Gemeentewet. Op grond van artikel 160 lid 2 van de Gemeentewet bieden wij u de gelegenheid uw wensen en bedenkingen kenbaar te maken Over het lidmaatschap van de Schoonmaak Coöperatie dat wij voornemens zijn aan te gaan.

2) Samenvatting

Als gemeente participeren we in de Bossche Banen BV. Sinds november 2012 is deze Bossche Banen BV lid van de Schoonmaak Coöperatie. Op 9 oktober 2012 (reg.nr. 12.0842) hebt u als raad uw wensen en bedenkingen over deze (indirecte) deelneming kunnen uiten. Puur vanwege juridische redenen kiezen wij er nu voor om niet langer indirect in deze deelneming te participeren, maar in de vorm van een directe deelneming. De recente jurisprudentie brengt een groter risico met zich mee; Namelijk dat vanuit de leden geen schoonmaakwerkzaamheden meer kunnen worden inbesteed bij de Schoonmaak Coöperatie . Hierdoor komt de doelstelling van de Schoonmaak Coöperatie in gevaar en is omzetting van het lidmaatschap noodzakelijk. Door het lidmaatschap om te zetten is er dan sprake van rechtstreeks toezicht vanuit de gemeente op de Schoonmaak Coöperatie en wordt voldaan aan recente jurisprudentie op het gebied van de Europese in-en aanbestedingsvoorwaarden. Vorig jaar is gekozen voor een indirecte deelneming in de Schoonmaak Coöperatie vanwege het innovatieve karakter van deze activiteit, alsmede om financiële risico's en aansprakelijkheidsrisico's te beperken. Deze zijn nu beter te overzien en relatief beperkt.

De doelstelling en het publiek belang van de deelneming an sich staat dus niet ter discussie.

Dit betekent dat:

1. De Bossche Banen BV uit de Schoonmaak Coöperatie treedt per 1 januari 2014
2. We voornemens zijn de gemeente 's-Hertogenbosch te laten toetreden als lid van deze Schoonmaak Coöperatie per 1 januari 2014.

Alvorens wij besluiten tot deelname aan deze deelneming vragen wij u eventuele wensen en bedenkingen aan ons kenbaar te maken.

3) Voorstel

Paraaf steller :

Paraaf directeur :

Paraaf gemeente secretaris:

Het per motie kenbaar maken van eventuele wensen en bedenkingen bij het voornemen om als gemeente toe te treden als lid van de Coöperatieve Vereniging "De Schoonmaak Coöperatie" .

Steller : Heesbeen

Tel. : 073-6158618

E-mail : t.heesbeen@weenergroep.nl

4) Aanleiding

Lidmaatschap Schoonmaak Coöperatie

In november 2012 hebben Weener Groep, WSD Groep en Diamant Groep hun schoonmaakactiviteiten ondergebracht in coöperatieve vereniging De Schoonmaak Coöperatie. De redenen hiervoor waren o.a. het creëren van meer leerwerkplekken voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt en vergroting van de slagkracht, schaal, werkterrein en groeimogelijkheden ten behoeve van een positief bedrijfsresultaat. De Bossche Banen BV is lid van de Schoonmaak Coöperatie geworden sinds 6 november 2012, nadat uw Raad in oktober 2012 in de gelegenheid was gesteld uw wensen en bedenkingen te uiten. U heeft positief op dit ontwerpbesluit gereageerd.

Omzetting lidmaatschap

Vorig jaar is er gekozen voor een indirecte deelneming in de Schoonmaak Coöperatie via de Bossche Banen BV om de gemeente te vrijwaren van mogelijke financiële risico's en aansprakelijkheid ten opzichte van derden. Dit vanwege de innovatieve karakter van deze samenwerking. Naar aanleiding van recente jurisprudentie van het Europese hof van Justitie en ontwikkelingen die zich na de oprichting hebben voor gedaan, is het noodzakelijk om dit aan te passen. Op grond hiervan wordt voorgesteld om de Bossche Banen BV uit te laten treden en de gemeente toe te laten treden als lid van de Schoonmaak Coöperatie, zodat er sprake is van rechtstreeks toezicht als op een eigen dienst. Als we niets doen op korte termijn kunnen door de leden geen schoonmaakwerkzaamheden meer worden inbesteed bij de Schoonmaak Coöperatie en komt de doelstelling van de Schoonmaak Coöperatie in gevaar. Dit wordt hierna toegelicht.

Wensen en bedenkingen

Conform artikel 160 lid 2 van de gemeentewet besluiten wij pas tot de oprichting van een deelneming, nadat de raad in de gelegenheid is gesteld zijn wensen en bedenkingen te uiten.

5) Redenen voor omzetting indirect lidmaatschap Schoonmaak Coöperatie naar direct lidmaatschap

Arrest Europees hof van Justitie

De Schoonmaak Coöperatie is een samenwerkingsverband van aanbestedende diensten (Weener Groep, Diamant Groep en WSD-Groep). De 3 samenwerkende organisaties zijn echter geen rechtstreeks lid van de coöperatie. Zij zijn indirect lid via een BV als tussenschakel waarover zij de volledige zeggenschap hebben (Bossche Banen BV, Bepro BV, WSD Holding BV). Er is daardoor sprake van quasi-inbesteding. Aanbestedende diensten moeten een zodanige zeggenschap uitoefenen op het inbestedingsvehicle dat het mag worden beschouwd als een (gezamenlijke) eigen dienst. Elke tussenschakel doet die invloed verwateren en roept de vraag op of de Bossche Banen BV wel een aanbestedende dienst is.

In een recent arrest van het Europese hof van Justitie is het toezichtscriterium en de wijze waarop zeggenschap wordt uitgeoefend door de aanbestedende diensten aangescherpt. Er moet sprake zijn van gezamenlijk, effectief en doorslaggevende invloed als op een eigen dienst, ook al is er sprake van een minderheidsbelang. In het Econor arrest zijn aanvullende voorwaarden gesteld aan inbesteding. Uit de uitspraak van het Europees Hof van Justitie blijkt dat elke deelnemende overheidsinstelling in zekere mate deel uit moet maken van de bestuursorganen van de entiteit om effectief toezicht uit te kunnen oefenen op de (gezamenlijke) entiteit. Er is sprake van toezicht als de aanbestedende dienst doorslaggevende invloed kan uitoefenen op de derde/opdrachtnemer. Dit kan wanneer de gemeente rechtstreeks lid wordt van de Schoonmaak Coöperatie.

Toezihtsrelatie met de gemeente meer transparant

Daarnaast is er naar aanleiding van signalen van de OSB (branchevereniging Schoonmaak) door de mededingingsautoriteit ACM een onderzoek ingesteld naar de activiteiten van de Schoonmaak Coöperatie hieruit is gebleken dat de Schoonmaak Coöperatie handelt conform de Wet markt en overheid. Uit het onderzoek van de ACM is echter wel naar voren gekomen dat de relatie met de gemeente zo transparant mogelijk moet worden gehouden. De uitvoering van de WSW is namelijk een publieke taak van de afdeling Weener Groep van de gemeente 's-Hertogenbosch.

Op grond van bovenstaande redenen en om discussie in de toekomst te voorkomen, zijn wij voornemens om de Bossche Banen BV, in navolging van de andere 2 BV's van Diamant Groep en WSD Groep, er tussenuit te halen en de Weener Groep (lees gemeente 's-Hertogenbosch) rechtstreeks lid te maken van de Schoonmaak Coöperatie. Dit brengt met zich mee dat de Bossche Banen BV uittreedt en de gemeente 's-Hertogenbosch toetreedt als lid van de Schoonmaak Coöperatie. Inmiddels zijn de gemeenschappelijke regelingen Diamant Groep (gemeente Tilburg en omstreken) en WSW Groep (gemeente Boxtel en omstreken) al rechtstreeks toegetreden als lid van de Schoonmaak Coöperatie.

Daarnaast worden de statuten van de Schoonmaak Coöperatie en ledenovereenkomst overeenkomstig aangepast. U treft de aangepaste concept-statuten ter inzage aan.

6) De nieuwe directe deelneming

De nieuwe deelneming wijzigt inhoudelijk niet van de indirecte. De doelstellingen en rechtsvorm blijven ongewijzigd. Wel zullen wij voortaan rechtstreeks in de algemene ledenvergadering (ALV) deelnemen en niet meer via de Bossche Banen BV. Het hoofd afdeling Weener Groep is en blijft lid van de raad van commissarissen (RvC). Hierdoor wordt direct toezicht uitgeoefend vanuit de gemeente op het bestuur van de Schoonmaak Coöperatie. Om u verder te informeren over het doel, het publiek belang, de rechtsvorm en de invulling van de deelneming is het raadsvoorstel van 9 oktober 2012 ter inzage toegevoegd.

7) Financiële paragraaf

Financiële situatie en risico's

Momenteel presteert de Schoonmaak Coöperatie positief. De opbrengsten zijn beter dan in de begroting voor 2013 zijn geraamd. Ook voor de komende jaren wordt een positief resultaat verwacht, gelet op de groei van activiteiten. Hierdoor worden de financiële risico's beperkt.

Aansprakelijkheid

Daarnaast is de Schoonmaak Coöperatie een Coöperatieve vereniging met uitsluiting van aansprakelijkheid. De aansprakelijkheid en financiële risico's van de gemeente 's-Hertogenbosch blijven beperkt tot wat de gemeente aan bijdrage levert aan de Schoonmaak Coöperatie. dat betreft met name WSW-werknemers die gedetacheerd worden vanuit Weener Groep.

Burgemeester en wethouders van 's-Hertogenbosch,
De secretaris, De burgemeester,

mr. drs. I.A.M. Woestenberg mr. dr. A.G.J.M. Rombouts

Bijlagen:

Ter inzage:

- Concept-statuten Schoonmaak Coöperatie
- raadsvoorstel oktober 2012 inzake deelname aan de Schoonmaak Coöperatie

De gemeenteraad van 's-Hertogenbosch in zijn openbare vergadering van
10 december 2013;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 5 november 2013,
regnr. ;

gelet op de Gemeentewet;

Besluit

Het per motie kenbaar maken van eventuele wensen en bedenkingen bij het voornemen als
gemeente toe te treden als lid van de Coöperatieve Vereniging "De Schoonmaak Coöperatie" ten
behoefte van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

's-Hertogenbosch,
De gemeenteraad voornoemd,
De griffier,

De voorzitter,

drs. A. van der Jagt

mr. dr. A.G.J.M. Rombouts